

Journal of Education Studies

Volume 22
Issue 4 April-June 1994

Article 7

April 1994

แนะนำหนังสือ

ณรงค์ สุทนต์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สุทนต์, ณรงค์ (1994) "แนะนำหนังสือ," *Journal of Education Studies*: Vol. 22: Iss. 4, Article 7.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol22/iss4/7>

This Book Review is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

แนะนำหนังสือ

ณรุทธ์ สุทธจิตต์

๑. ครูหยุดกับเด็กเร่ร่อน

ผู้แต่ง : วัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ครูหยุด)

การพิมพ์ : มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๓๗. (๗๔ หน้า)

หนังสือเล่มนี้เป็นของมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก มิได้จำหน่าย แต่จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่ายและการบริจาคเพื่อนำเงินมาใช้ในโครงการครูข้างถนน วัลลภ ตังคณานุรักษ์ หรือ ครูหยุด ผู้เขียนหนังสือเล่มเล็ก ๆ นี้ขึ้นมา มีความประสงค์ต้องการตีแผ่สภาพการณ์ที่คนไทยเป็นจำนวนมากอาจจะไม่เคยทราบมาก่อน ดังในตอนหนึ่งของคำนำกล่าวไว้ว่า “หนังสือธรรมดา ๆ เล่มนี้จะมีส่วนอยู่บ้างในการเปิดมิติเกี่ยวกับ “เด็กข้างถนน” “การทำงานเพื่อเด็กข้างถนน” ออกสู่สาธารณชน ทั้งนี้เพื่อ “ให้รู้” และ “รู้สึก” ว่าเรื่องเหล่านี้คือเรื่องที่สัมพันธ์กับเราทุก ๆ คน “เป็นความสัมพันธ์ที่เกินไปกว่าการอยู่ร่วมโลกเดียวกันนั่นคือเป็นความสัมพันธ์ในฐานะที่เราเป็นมนุษย์พึงเกื้อกูลต่อกันและกัน”

เรื่องราวสั้น ๆ ในหนังสือเล่มนี้นำเสนอเรื่องราวของเด็กเร่ร่อนในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งการบอกเล่าของเด็กเอง และการเล่าของผู้เขียน รวมทั้งชีวิตของครูข้างถนนซึ่งมีทั้งการบอกเล่าของครูและการเล่าของผู้เขียนเช่นกัน โดยแบ่งเนื้อหาเป็นห้าหัวข้อด้วยกัน คือ เด็กข้างถนนไทย เด็กข้างถนนต่างประเทศ ครูข้างถนน การศึกษาของเด็กข้างถนน และชีวิตของครูข้างถนนแต่ละหัวข้อมีเรื่องสั้น ๆ สามถึงห้าเรื่อง ซึ่งล้วนสั้น ๆ มีความยาว ๓-๕ หน้า แต่น่าสนใจทั้งสิ้น เช่น เรื่อง **ต.ช.-ต.ญ. ชาติธิณ พัทธา** หรือ **NAMBLA คำกามเด็กเร่ร่อน** เป็นต้น เรื่องแรกเป็นเรื่องราวของชีวิตเด็กชายและเด็กหญิงที่วันเวียนกับการขายบริการ ในขณะที่ **NAMBLA** เป็นเรื่องราวของผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

เกี่ยวกับครูข้างถนน หนังสือนำเสนอชีวิตของครูข้างถนนหลายคนด้วยกัน ซึ่งล้วนแต่มีอุดมการณ์แน่วแน่ ทำงานหนัก ทุ่มเทเพื่อช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนอย่างเต็มที่ ครูเล็ก หรือ ศรีกันยา ศุกระกาญจนะ ครูข้างถนนกล่าวไว้ตอนหนึ่งอย่างน่าฟังว่า

“เด็กเร่ร่อน” ไม่ใช่ “เด็กจรจัด” พวกเขาเร่ร่อนเพราะมีสาเหตุที่ทำให้ต้องเร่ร่อน ขอให้ช่วยกันเข้าใจพวกเขา อย่ารังเกียจ และกล่าวหาว่าพวกเขาเป็นพวกกรสยดา และทำให้ประเทศไม่น่าดู การไม่รังเกียจ และเข้าใจพวกเขา แค่นี้ก็ช่วยอะไรพวกเขาได้มากแล้วค่ะ อีกอย่างนะคะ ถ้าพบเด็กพวกนี้หลบนอนอยู่ที่ไหน กรุณาโทร. ติดต่อบอกให้ทราบก็จะดี เพื่อเราจะได้หาทางช่วยเหลืออย่างดีและรอบคอบต่อไป ติดต่อได้ที่ “๕๗๔-๓๗๕๓” ชาวาก็จะถึงและมีประโยชน์ยิ่งค่ะต่อเด็ก ๆ ในบ้านเมืองของเรา”

๒. เด็กที่ถูกลืมนในสังคมไทย

ผู้แต่ง : วัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ครูหยุด)

การพิมพ์ : ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๔. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๓๕.
(๑๗๖ หน้า), ๖๗ บาท

หนังสือเล่มนี้อยู่ในชุดความรู้เพื่อชุมชน เล่ม ๖ ซึ่งเป็นหนังสือที่จัดทำโดยสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดจำหน่ายโดยศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่ขายดีมาก พิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๘

สาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้ได้แก่การนำเสนอเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก หรือเด็กด้อยโอกาสในสังคมไทยไว้เป็นประเภทต่าง ๆ รวม ๑๘ ประเภท เช่น เด็กหิว เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กกองขยะ โสเภณีเด็ก เด็กถูกทารุณ และเด็กพิการ เป็นต้น ผู้เขียนได้นำเสนอสภาพของเด็กแต่ละประเภทโดยวิเคราะห์ถึงสาเหตุความเป็นมาของเด็กเหล่านี้ รวมทั้งเสนอแนะทางออกหรือแนวทางการแก้ปัญหาต่อผู้รับผิดชอบในสังคม ซึ่งรวมไปถึงรัฐบาลและคนไทยที่มีได้อยู่ในสภาพเช่นในหนังสือเล่มนี้ทุกคน

การนำเสนอเรื่องราวประกอบไปด้วย ความหมาย ลักษณะ สภาพของเด็กแต่ละประเภท มีตัวเลขที่น่าสนใจในหลายตอน ผู้อ่านที่ต้องการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กเหล่านี้จะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ในตอนท้ายของหนังสือเล่มนี้ได้แนะนำเสนอชื่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการช่วยเหลือเด็กเหล่านี้อยู่ เพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจในการติดต่อค้นคว้าหารายละเอียดต่อไป และคงเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องการติดต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับเด็กที่ผู้้นั้นต้องการให้ความช่วยเหลืออีกด้วย

๓. เด็กถูกทอดทิ้ง

ผู้แต่ง : อุ่นตา นพคุณ

การพิมพ์ : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๓๔. (๘๔ หน้า), ๕๐ บาท

หนังสือเล่มนี้เป็นรายงานการวิจัยที่จัดทำโดย โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิจัยเรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งในสามเรื่องย่อย คือ การศึกษาสถานภาพและนโยบายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส : เด็กถูกทอดทิ้ง ผู้วิจัยคือ ศาสตราจารย์อูนตา นพคุณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีก ๒ เรื่อง คือ เด็กทำงาน โดย ดร.ฉันทนา บรรพศิริโชติ และ เด็กเซ่ร้อน โดย นิตยา กัทสิระตะพันธ์

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามและแบบสังเกตโดยใช้ตัวอย่าง ๕๖๙ คน จากประชากร ๑,๖๗๓ คน (ในเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๓๓) ซึ่งเป็นเด็กกำพร้าทั้งในสถานสงเคราะห์ของรัฐบาลและเอกชน

เนื้อหาของการวิจัยที่สำคัญและน่าสนใจ ได้แก่ สาเหตุของปัญหาการทอดทิ้งเด็ก ลักษณะเด็กที่ถูกทอดทิ้ง การให้บริการสวัสดิการแก่เด็ก แนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับการทอดทิ้งเด็ก เป็นต้น

สาเหตุของปัญหาการทอดทิ้งเด็ก สรุปได้ว่ามาจากครอบครัวแตกแยก ครอบครัวมีฐานะยากจน สภาพไม่สมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ ของหัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัว เช่น เป็นโรคติดต่อ พิกัด ต้องโทษ เป็นต้น ขาดความรักความผูกพันในครอบครัว ส่วนแนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับการทอดทิ้งเด็ก สรุปได้ว่าสาเหตุจะมาจากการเป็นเด็กนอกสมรส การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม ค่านิยม สิ่งชั่วอารมณ์ เด็กที่ถูกทอดทิ้งจะเป็นกลุ่มอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงเด็กอ่อน

ผู้สนใจสามารถค้นหารายละเอียดในเชิงการวิจัยได้เป็นอย่างดี และถ้าสนใจเรื่องเหล่านี้ควรที่จะได้ติดตามอ่านงานวิจัยในชุดนี้ให้ครบทั้งสามเล่ม จะเป็นการดียิ่ง